

การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี

The Participative Administration Affecting the Academic Implementation in Primary Schools

Under The Office of Udon Thani Primary Educational Service Area

อดิพงษ์ ดิ่งเกษ¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา บุษผา²

Adiphong Dingket¹ Asst. Prof. Dr.Suchada Bubpha²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี 2) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี จำนวน 368 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นกับรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีค่าจำแนกอยู่ระหว่าง 0.694 – 0.897 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.981 และแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.349 – 0.877 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.985 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงถึงสูงมาก โดยด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก ส่วนด้านการมีส่วนร่วมวางแผน และการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง

2. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนและสร้างสมการพยากรณ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (X_2) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (X_3) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4) และด้านการมีส่วนร่วมวางแผนและการตัดสินใจ (X_1) ที่สามารถรวมกันพยากรณ์การบริหารแบบมีส่วนร่วม

คำสำคัญ: การดำเนินงานวิชาการ การบริหารแบบมีส่วนร่วม

¹คณะครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

¹Master of Education Educational Administration Program Udon Thani Rajabhat University

²อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

²Teacher in The Faculty of Education, Udon Thani Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: อดิพงษ์ ดิ่งเกษ, 63120605113@udru.ac.th

รับเมื่อ 19 เมษายน 2565 แก้ไข 17 มิถุนายน 2023 ตอรับ 19 มิถุนายน 2565

ที่ส่งผลต่อดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ได้ร้อยละ 95.80 ($R^2 = .9580$) โดยมีสมการพยากรณ์เป็นดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = -.160 + .483 (X_2) + .334 (X_3) + .115 (X_4) + .120 (X_1)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .511 (Z_2) + .331 (Z_3) + .133 (Z_4) + .133 (Z_1)$$

ABSTRACT

The purposes of this study were to study the correlation between participative administration and academic implementation in primary schools under the Office of Udon Thani Primary Educational Service Area, and to construct the forecast equations of participative administration affecting the academic implementation in primary schools under the Office of Udon Thani Primary Educational Service Area. The sample was 368 primary school teachers selected by stratified random sampling. The data were collected through a five-point scale questionnaire with the discrimination of 0.694–0.897 and the reliability of 0.981. The questionnaire about academic implementation in primary schools had the discrimination of 0.349–0.877 and the reliability of 0.985. The data were analyzed for frequency, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and the stepwise multiple regression.

The findings were found as follows;

1. The participative administration in primary schools under the Office of Udon Thani Primary Educational Service Area had a positive correlation at a high to very high level. The participation in implementation, and accepting benefits had a positive correlation at a very high level. planning and decision making, and evaluation had a positive correlation at a high level.

2. The analysis of the stepwise multiple regression and the forecast equations of the participative administration affecting the academic implementation in primary schools under the Office of Udon Thani Primary Educational Service Area showed that the participation in implementation (X_2), the participation in accepting benefits (X_3), the participation in evaluation (X_4), and the participation in planning and decision making (X_1) could be taken to forecast the participative administration in primary schools under the Office of Udon Thani Primary Educational Service Area for 95.80 percent ($R^2 = .9580$). The forecast equations were as follows:

Equation of raw score:

$$\hat{Y} = -.160 + .483 (X_2) + .334 (X_3) + .115 (X_4) + .120 (X_1)$$

Equation of standard score:

$$\hat{Z} = .511 (Z_2) + .331 (Z_3) + .133 (Z_4) + .133 (Z_1)$$

Keywords: The Academic Implementation, The Participative Administration

ภูมิหลัง

การบริหารงานวิชาการ ถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา เพราะ จุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการ ทั้งสิ้น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษา ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง ให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการเพื่อนำไปใช้ในการ ดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้เป็นอย่างดี ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญ ที่จะบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพ เพราะจะส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียน นักเรียนให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษา (ภัทรสุดา เกิดแสง, 2563, หน้า 3)

ในปัจจุบันการบริหารแบบมีส่วนร่วมนอกจากจะเป็นการปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษาแล้ว ยังทำให้ข้าราชการครูและบุคลากรในสถานศึกษาเกิดความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นกระบวนการ ที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการได้รับอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ ตามความรู้ความสามารถและมี อำนาจในการตัดสินใจเรื่องที่สำคัญขององค์กร ได้รับความเชื่อถือในความรู้อำนาจ และให้โอกาสบริหาร งานแทนด้วยความมั่นใจว่าจะทำงานได้สำเร็จ มีการให้เกียรติซึ่งกันและกัน โดยไม่ต้องมีคณาจารย์คอยควบคุมกำกับติดตาม มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น วางแผนการทำงานตั้งเป้าหมาย และวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไป ในทิศทางเดียวกัน มีส่วนร่วมในเรื่องความคิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจในการทำงานได้อย่างอิสระและมีการพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง บุคลากรมีความรู้สึกภาคภูมิใจ ที่ได้เป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ความรู้สึกภูมิใจที่จะรักษาสิ่งดี ๆ ให้คงอยู่และเต็มใจที่จะใช้ความพยายาม อย่างเต็มที่ในการทุ่มเทแรงกายแรงใจในการทำงาน เพื่อความก้าวหน้า ขององค์กร ตลอดจนมีส่วนร่วมในการให้และรับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบันและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความก้าวหน้าทาง เทคโนโลยีสารสนเทศ และการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานต่าง ๆ อย่างเปิดเผย เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ตรงกัน นำไปสู่บรรลุวัตถุประสงค์หรือแก้ปัญหาต่าง ๆ (ชิดพล สุวรรณพาม, 2556, หน้า 41 – 42) ดังนั้น การดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลได้ดั่งนั้นขึ้นอยู่กับการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลให้โรงเรียน มีประสิทธิภาพงานวิชาการ โดยการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถพัฒนานักเรียนให้มี ทักษะคิดทางบวก ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ด้านความสามารถแก้ปัญหา ภายในโรงเรียน (โคภิตา คล้ายหนองสรวง, 2558, หน้า 4)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีโดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารแบบมีส่วนร่วมและการดำเนินงานวิชาการ และพยากรณ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ซึ่งผลการศึกษาจะเป็นแนวทางในการส่งเสริมและดำเนินงาน วิชาการ เพื่อให้บุคลากรมีคุณภาพการทำงานที่ดีขึ้น และเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารในการพิจารณาประกอบการ บริหารจัดการเพื่อวางแผนในการดำเนินงาน และสร้างเสริมการทำงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งมีผลโดยตรง ต่อความสำเร็จขององค์กรตามพันธกิจต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

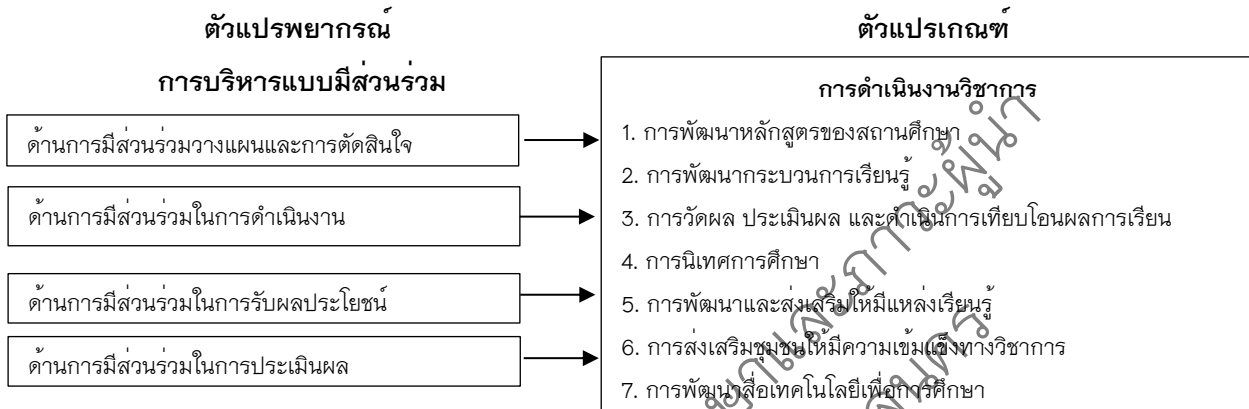
คำถามการวิจัย

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร
2. การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์การดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี
2. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2564 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9,396 คน แบ่งตามขนาดโรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2564 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607 – 610) แล้วกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของโรงเรียน ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ทำให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอน จำนวน 368 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

- ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ซึ่งประกอบด้วยคำถามที่เกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน
- ตอนที่ 2 การบริหารแบบมีส่วนร่วมใน 4 ด้าน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วน 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert 1979, p. 27) มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.349 – 0.877 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.985
- ตอนที่ 3 การดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาตามขอบข่ายงานบริหารงานวิชาการมี 7 ด้าน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วน 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert, 1979, p. 27) มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.349 – 0.877 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.985

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี เสนอผู้อำนวยการสำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเอง และตรวจสอบว่า แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับสามารถนำไปวิเคราะห์ได้ทั้งหมด
3. นำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์หาผลวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis)

สรุปผลการวิจัย

ตาราง 1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	Y	Tolerance	VIF
X ₁	1	0.582**	0.640**	0.718**	0.738**	0.417	2.399
X ₂		1	0.768**	0.559**	0.917**	0.393	2.541
X ₃			1	0.618**	0.891**	0.341	2.928
X ₄				1	0.719**	0.493	2.277
Y					1		

** < .01

จากตาราง 1 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงถึงสูงมากมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.719 ถึง 0.917 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (X₂) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (X₃) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี อยู่ในระดับสูงมากมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ 0.917 และ 0.891 ตามลำดับ ด้านการมีส่วนร่วมวางแผนและการตัดสินใจ (X₁) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X₄) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี อยู่ในระดับสูง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ 0.738 และ 0.719 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยกัน เพื่อตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ในการค้นหาตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดเพื่อพยากรณ์การดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ใน

ระดับปานกลางถึงสูงมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.559 ถึง 0.768 ไม่เกิน 0.80 จึงไม่ทำให้เกิดปัญหาภาวะ
 ความสัมพันธ์เชิงพหุคูณ (Multicollinearity)

ทั้งนี้จากการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ด้วยกัน ด้วยวิธีการหาค่า Tolerance และค่า VIF
 พบว่า ค่า Tolerance มีค่าอยู่ระหว่าง 0.341 ถึง 0.493 ซึ่งไม่น้อยกว่า 0.10 และค่า VIF อยู่ระหว่าง 2.277 ถึง 2.928
 ซึ่งมีค่าไม่เกิน 10 ดังนั้นจึงเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

จากนั้นผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อหา
 ตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดเพื่อการพยากรณ์การดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาอุดรธานี ได้ผลดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าสถิติของตัวแปรพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์การดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ด้วยการวิเคราะห์แบบขั้นตอน

Model	R	R ²	R ² Chang	Adj R ²	S.E. _{est}	P
1. (X ₂)	.917	.841	.841	.841	.25526	.000
2. (X ₂) (X ₃)	.962	.926	.085	.926	.17434	.000
3. (X ₂) (X ₃) (X ₄)	.975	.950	.024	.950	.14385	.000
4. (X ₂) (X ₃) (X ₄) (X ₁)	.979	.958	.007	.958	.13245	.000

P < .01

จากตาราง 2 เมื่อนำตัวแปรการบริหารแบบมีส่วนร่วมทั้ง 4 ด้าน มาพยากรณ์การดำเนินงานวิชาการในโรงเรียน
 ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี โดยวิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน
 (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (X₂) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับ
 ผลประโยชน์ (X₃) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X₄) ด้านการมีส่วนร่วมวางแผนและการตัดสินใจ (X₁) เป็นตัว
 พยากรณ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 อุดรธานี ที่ดีที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R = .979) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
 ของการพยากรณ์ (R² = .958) หรือมีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 95.80

ตาราง 3 ค่าคงที่ของตัวแปรต้นที่เป็นตัวแปรพยากรณ์สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนน
 มาตรฐานที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าสู่สมการการถดถอย

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	b	S.E. _b	β	t	P
ค่าคงที่ (a)	-.160	.049		-3.287	.001
X ₂	.483	.016	.511	29.684	.000
X ₃	.334	.019	.331	17.904	.000
X ₄	.115	.014	.133	8.145	.000
X ₁	.120	.015	.133	7.961	.000

R = .979; R² = .958; Adj R² = .957; S.E._{est} = .13245

P < .01

จากตาราง 3 พบว่า การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนและสร้างสมการพยากรณ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (X_2) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (X_3) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4) และด้านการมีส่วนร่วมวางแผนและการตัดสินใจ (X_1) เป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ที่สามารถพยากรณ์ร่วมกันพยากรณ์การดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ได้ร้อยละ 95.80 โดยมีสมการพยากรณ์ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = -.160 + .483 (X_2) + .334 (X_3) + .115 (X_4) + .120 (X_1)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{z} = .511 (Z_2) + .331 (Z_3) + .133 (Z_4) + .133 (Z_1)$$

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี มีความสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ได้เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงาน กระบวนการวางแผนและตัดสินใจ การประเมินผล การแก้ไขปัญหาและพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ สวานส์เบิร์ก (Swanserg, 1996, p. 394) ที่กล่าวว่าการมีส่วนร่วมส่งผลให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีการยอมรับการเปลี่ยนแปลง และได้ความคิดใหม่ ๆ อันส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนางานมากขึ้น นอกจากนี้การมีส่วนร่วมยังช่วยลดการร้องเรียนและข้อขัดข้องต่าง ๆ ลงได้ การมีส่วนร่วมทำให้ทุกคนเข้าใจถึงกฎระเบียบ วัตถุประสงค์ เป้าหมายได้อย่างชัดเจน มีอิสระในการปฏิบัติงาน สามารถค้นพบความสามารถพิเศษของตน และแสดงให้เห็นภาวะผู้นำของผู้บริหารได้อย่างชัดเจน และสอดคล้องกับแนวคิดของ ภารดี อนันต์นาวี (2557, หน้า 30) ที่กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารเป็นการจูงใจให้ผู้นิยมปฏิบัติงานในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมรับผิดชอบ และร่วมมือในการพัฒนาองค์กรที่ปฏิบัติด้วยความเต็มใจการมีส่วนร่วม

ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จันทรจิรา สุกใจ (2560, หน้า 83) ได้ศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร และสอดคล้องกับผลการวิจัยของไชยา หานุกภาพ (2564, หน้า 199 – 209) ได้ศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยรวมกับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .762 ส่วนปัจจัยทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม ทั้ง 4 ด้าน และประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ทั้ง 17 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานวิชาการมีความสัมพันธ์กัน

2. สมการพยากรณ์การดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี โดยผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน เพื่อหาตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน วิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี จากการบริหารแบบมีส่วนร่วม ทั้ง 4 ด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (X_2) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (X_3) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4) และด้านการมีส่วนร่วมวางแผนและการตัดสินใจ (X_1) ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี และสามารถพยากรณ์ การดำเนินงาน วิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ได้ร้อยละ 95.80 ได้สมการ พยากรณ์ การดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เมื่อใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้ดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ $\hat{Y} = -.160 + .483 (X_2) + .334 (X_3) + .115 (X_4) + .120 (X_1)$ สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน $\hat{z} = .511 (Z_2) + .331 (Z_3) + .133 (Z_4) + .133 (Z_1)$

จากสมการพยากรณ์นี้แสดงให้เห็นว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม ทั้ง 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ การดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ทั้งนี้อาจ เนื่องมาจาก การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา เพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการ บริหารแบบมีส่วนร่วมจะส่งผลให้สถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน นำไปสู่การ ตัดสินใจที่มีคุณภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ประไพพร สืบเทพ (2561, หน้า 31) ได้กล่าวถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ การทำให้การบริหารงานขององค์การมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ที่ให้เกิดความสามัคคีความร่วมมือ ช่วยสร้างความ สามัคคีในการทำงาน ลดความขัดแย้งและเพิ่มความไว้วางใจซึ่งกันและกัน บุคคลมีความพึงพอใจในการทำงานและประสบ ความสำเร็จในงาน สร้างความรับผิดชอบทำให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบร่วมกัน รวมทั้งเป็นการแก้ปัญหาความไม่สอดคล้องกัน ระหว่างการทำงานของบุคคลกับองค์การ ส่งผลต่อการดำเนินงานขององค์การบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และช่วยให้การ ทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับ แอนโทนี (Anthony, 1978, pp. 27 - 29) ได้กล่าวว่า การบริหารแบบมี ส่วนร่วมทำให้เกิดความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น เกิดความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับพนักงานราบรื่น พนักงานมีความผูกพันต่อองค์การมากขึ้น มีความไว้วางใจต่อฝ่ายบริหารมากขึ้น ทำให้การบริหารพนักงานง่ายขึ้น เนื่องจากการที่พนักงานยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นมีความผูกพันต่อองค์การและมีความไว้วางใจต่อฝ่าย บริหารมากขึ้น ทำให้การตัดสินใจทางการบริหารมีคุณภาพดี ขึ้น ทำให้การติดต่อสื่อสารจากเบื้องล่างสู่เบื้องบนดีขึ้น และทำให้ทีมงานมีประสิทธิภาพดีขึ้น พนักงานเข้าใจเป้าหมายได้ตรงกัน และมีทิศทางการดำเนินงานไป ในทางเดียวกัน ลดความขัดแย้งในการปฏิบัติงานส่งผลให้ทีมงานมีประสิทธิภาพดีขึ้น

ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จันทร์จิรา สุดใจ (2560, หน้า 94) ได้ศึกษา การบริหาร แบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ ซึ่งได้แก่ การมี ส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ติดตามตรวจสอบ การมีส่วนร่วมในการเลือกและเสนอ แนวทางเพื่อตัดสินใจ การมีส่วนร่วมรับประโยชน์ และเป็นเจ้าของนโยบายสาธารณะ และการมีส่วนร่วมในการรับรู้ สามารถให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ สามารถทำนายความสัมพันธ์เกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ประถมศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ได้ร้อยละ 60.30

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถในการมีส่วนร่วม นำมาบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาเกิดการทำงานแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

1.2 จากผลการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมวางแผนและการตัดสินใจ เป็นตัวพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ที่ดีที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรนำการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาใช้การบริหารสถานศึกษาเป็นวิธีการบริหารที่ช่วยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจหรือการปฏิบัติงานในหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้เกิดความผูกพันและความรับผิดชอบต่อสถานศึกษามากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี โดยอาจศึกษาเพิ่มเติมถึงตัวแปรอื่นที่สัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ของครู

2.2 ควรมีการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานวิชาการ ในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น เพื่อนำมาเปรียบเทียบและใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กมลชนก ศรีวรรณนา. (2561). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. 6(23), 88 – 97.
- จันทร์ฉวี แก้วสุตา. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับความภักดีต่อองค์การของบุคลากรทางการศึกษาสังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงหลวงพระบาง*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลข: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- จันทร์จิรา สุดใจ. (2560). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
- ชิตพล สุวรรณผา. (2556). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น

- ไชยา หานุกภาพ. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 10(37), 199 – 209.
- ประไพพร สืบเทพ. (2561). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการพัฒนาศูนย์การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. *วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์*.
- พจนารถ กลิ่นवाद. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงาน ด้านวิชาการของโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร. *วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*
- ภัทรสุดา เกิดแสง. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของครูผู้สอนกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. *วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2557). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎี การบริหารการศึกษา*. ชลบุรี: มานตรี.
- วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์. (2557). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. *วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี*.
- โศภิตา คล้ายหนองสรวง. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. *วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- Anthony, W.P. (1987). *Participative Management*. Manila, Philippines: Addison Wesley Publishing Company.
- Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1980). *Participations place in rural development*. Seeking clarity through specificity. New York: World Developments.
- Keith David. (1981). *The Dynamic Organizational Behavior*. McGrawo Hill.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607 – 610.
- Likert, R., (1976). *New patterns of management*. New York: MecGraw – HILL.
- Shadid, W., Prins, W. and Nas, P.J.M. (1982). *Access and Participation: A Theory Approach in Participation of the Poor in Development*. Leident: University of Leiden.
- Swansburg, R. (1996). *Management and Leadership for Nurse Management*. Boston: Jones and Bartlett.